

ДАТИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

ДО ЮВІЛЕЮ СЕЙФУЛЛІНОЇ ІННИ ЙОСИПІВНИ – ВИДАТНОГО ВЧЕНОГО-ХІМІКА, ПРОФЕСОРА КАФЕДРИ НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ТА ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ ОНУ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Дана стаття – коротка доповідь про життєвий шлях та науковий доробок Інни Йосипівни Сейфулліної – видатного вченого-хіміка, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора хімічних наук, професора кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Як автор більш ніж 500 наукових робіт, зокрема 40 науково-методичних праць, 174 статей, що входять до наукометричних баз даних Scopus та WoS, 26 патентів Сейфулліна І. Й. внесла суттєвий вклад у розвиток хімічної науки в Україні та світі.

Інна Йосипівна СЕЙФУЛЛІНА – доктор хімічних наук, професор, професор кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти народилася 21 жовтня 1937 р. у м. Дніпродзержинську в родині фармацевтів. У 1960 р. отримала диплом про вищу освіту у Запорізькому фармацевтичному інституті. В період з 1960 по 1967 рр. працювала хіміком у контрольно-аналітичній лабораторії лікарських засобів, а в 1967 р. стала аспіранткою кафедри неорганічної хімії Одеського державного університету імені І.І. Мечникова (науковий керівник – доцент О.М. Белоусова). Кандидатську дисертацію на тему «Комплекси тетралориду германію з деякими азотвміщуючими ароматичними та гетероциклічними сполуками» за спеціальністю «неорганічна хімія» Інна Йосипівна захистила на засіданні Вченої ради хімічного факультету ОДУ у 1970 р.

Далі працювала асистентом (1970–1972 рр.), старшим викладачем (1973–1974 рр.), доцентом кафедри неорганічної хімії та кафедри загальної хімії та полімерів (1974–1991 рр.), професором (1991–1992 рр.), а з 1992 р. до 2021 р. – завідувачкою кафедри загальної хімії та полімерів. З 2021 р. Інна Йосипівна – професор кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти ОНУ імені І.І. Мечникова.

Починаючи з 1974 р. Сейфулліна І. Й. – автор більше ніж 40 науково-дослідних проектів та постійний керівник госпдоговірних та державних наукових тем. Докторську дисертацію на тему «Розчинюючі та комплексоутворюючі функції органічних кислот у направленому синтезі координаційних сполук» захистила на засіданні Спеціалізованої вченої ради Фізико-хімічного інституту Академії наук України у 1990 р.

За період своєї викладацької діяльності І. Й. Сейфулліна підготувала та видала 40 науково-методичних видань, в тому числі 12 учбових посібників (2 з грифом МОН України), створила методичне забезпечення та розробила різнопланові курси лекцій з хімії: «Неорганічна хімія», «Хімія рідкісних елементів», «Фізико-хімічні методи дослідження неорганічних сполук», «Історія хімії», «Координаційна хімія», «Комплексоутворення в розчині і методи його дослідження», «Синтез, будова і властивості координаційних сполук», «Комплекси металів в медицині», «Біонеорганічна хімія», «Металоорганічна хімія» тощо.

Інна Йосипівна в числі перших на факультеті хімії та фармації почала займатися хімією координаційних сполук і стала провідним спеціалістом в цій галузі. Опублікувала понад 500 наукових праць, в тому числі 174 статті, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Wo S.

Сейфулліна І. Й. є відомим на Україні і за її межами керівником наукової школи «Координаційна хімія металів з органічними молекулами», діяльність якої спрямована на розвиток науки і техніки в пріоритетному напрямку «Нові речовини та матеріали». Нею розроблено концепцію управління процесами спрямованого синтезу великого ряду нових комплексних сполук, яким на відміну від звичайних притаманні унікальні властивості. Під керівництвом Інни Йосипівни отримано понад 400 нових однорідно- і гетероядерних комплексних та супрамолекулярних сполук Германію, Стануму, Кобальту, Нікелю, Купруму тощо. На їх основі розроблені нові функціональні матеріали, в тому числі біологічно активні речовини, які необхідні для виробництва: робочих тіл хемосенсорів, датчиків, газоаналізаторів, скла в оптоелектроніці, а також ефекторів ферментів. Створено новий клас лікарських препаратів з широким спектром фізіологічної дії: антигіпоксантів, мембранопротекторів, антиоксидантів, гепатопротекторів. Має 26 патентів України на винаходи та корисні моделі. Приймала участь у понад 100 конференціях за фахом.

На сьогодні Інна Йосипівна є гарантом освітньо-наукової програми «Хімія» за спеціальністю 102 «Хімія» третього рівня вищої освіти. Підготувала 14 кандидатів і 1 доктора хімічних наук. Наразі підготована до захисту дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 102 «Хімія» аспірантки Афанасенко Елеонори «Синтез, структура, біологічна активність супрамолекулярних координаційних тартрато-, малатогерманатів, станнатів».

Інна Йосипівна була членом спеціалізованої Вченої ради з захисту дисертацій у Фізико-хімічному інституті ім. О. В. Богатського НАН України (до 2018 р.) та членом трьох разових спеціалізованих рад в ОНУ (2021–2022 рр.), експертної ради Вищої Атестаційної Комісії України з проблеми «Хімія» (2002–2006 рр.), експерт від України Європейського проекту Тасіс «Технічна допомога у плануванні менеджменту басейну Нижнього Дністра (2006–2007 рр.), член Наукової Ради МОН за фаховим напрямом «Хімія» (2009–2019 рр.). Є членом Наукової Ради НАН України з проблеми «Неорганічна хімія». З 2000 р. – науковий редактор журналу «Вісник Одеського національного університету. Хімія».

Сейфулліна І. Й. є Заслуженим діячем науки і техніки України (2007), нагороджена Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед українським народом» (розп. № 682 від 24.05.2005), Знаком «За наукові досягнення»; від МОН України (посв. № 1258, наказ № 235-П від 14.06.2010), Медаллю «Ветеран труда» (рішення

ісполкому Одеської обласної Ради № 271 від 19.07.1988), Подякою Вищої атестаційної комісії України (2006 р.), Почесними відзнаками Голови Одеської обласної державної адміністрації (2008), Одеського міського голови «Трудова слава», а також грамотами Одеської обласної державної адміністрації (1998 р.), Управління освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації 2001 р.), Південного наукового центру НАН України і Міністерства освіти і науки України та Ради ректорів ВНЗ Одеського регіон (2005 р.), Одеської обласної ради (2017 р.).

Наукові досягнення доктора хімічних наук, професора Сейфулліної І.Й. відображені у книгах «Очерки развития науки в Одессе» (НАН України, 1995 р.), «Жінки України» (2001 р.), «Професори Одеського (Новоросійського) університету» (2005 р., 2010 р.), «Видатні вчені Одеси» (2005 р.).